

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Τρώμε τις σάρκες μας

Ένας Αμερικανός αξιωματικός στον πόλεμο του Βιετνάμ έκανε το ακόλουθο διαστροφικό σχόλιο, μετά την πρωτοφανή αγριότητα των ανδρών του για την κατάληψη ενός χωριού: «Προκειμένου να σώσουμε το χωριό, έπρεπε να το καταστρέψουμε». Παρατηρώντας για μια ακόμη χρονιά τις εθιμοτυπικές, πλέον, καταλήψεις των γυμνασίων και λυκείων της χώρας, οδηγείται κανείς σε παρόμοιο συμπέρασμα: για να σώσουν υποτίθεται τη δημόσια εκπαίδευση, οι καταληψίες πρέπει να την καταστρέψουν: κλειδωμένα σχολεία, κατεστραμμένα θρανία, σκουπίδια, ιδεολογικός αφιονισμός, διαπληκτιζόμενοι γονείς. Και μη χειρότερα!

Καταλαμβάνουν τα σχολεία, λένε, για να διαμαρτυρηθούν, μεταξύ άλλων, για τις ελλείψεις σε σχολικά βιβλία και τα κενά σε καθηγητές. Τα προβλήματα αυτά είναι όντως υπαρκτά. Είναι απαράδεκτο για μια σύγχρονη χώρα να μην μπορεί να στείλει εγκαίρως βιβλία και καθηγητές σε σχολεία. Οι μαθητές, ακόμα, γνωρίζουν ότι τα δημόσια σχολεία δεν εκπαιδεύουν, τη δουλειά την κάνουν τα φροντιστήρια. Έτσι, όταν μια ιδεοληπτική μειονότητα καταλαμβάνει ένα σχολείο, δεν επισύρει απαραίτητα την οργή των συμμαθητών τους, αφού δεν νιώθουν ότι στερούνται κάτι πολύτιμο. Το δημόσιο σχολείο έχει πάψει να συνιστά αποτελεσματική κοινότητα μάθησης. Είναι πολλοί οι λόγοι που παρήγαγαν αυτό το αποτέλεσμα.

Στην Ελλάδα οι δημόσιες δαπάνες για την εκπαίδευση είναι οι μικρότερες στην Ε.Ε. Η πενία δημιουργεί κακές υποδομές, ιδιαίτερα σε κτίρια και εκπαιδευτικές πηγές, όπως είναι οι βιβλιοθήκες και οι τεχνολογίες πληροφορικής, οι οποίες, σε συνδυασμό με την έλλειψη αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου, την ελλιπή επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, την απειθαρχία των μαθητών και την ισχνή διοίκηση των σχολείων, παράγουν μια κουλτούρα μετριότητας και ένα αρνητικό

μαθησιακό κλίμα, το οποίο οδηγεί σε χαμηλές επιδόσεις. Δεν είναι διόλου τυχαίο ότι οι Έλληνες μαθητές κατατάσσονται στις τελευταίες θέσεις στα διάφορα τεστ του ΟΟΣΑ, ή ότι το 20% των μαθητών της Α΄ Γυμνασίου είναι λειτουργικά αναλφάβητοι.

Τα παραπλανημένα παιδιά των καταλήψεων δεν αντιλαμβάνονται ότι αυτό που πρωτίστως καταστρέφουν είναι η αυτονόητη εκπαιδευτική ρουτίνα, η λεπτή σχέση καθηγητή - μαθητή, η ευαίσθητη μαθησιακή κουλτούρα. Την εκπαιδευτική διαδικασία δεν την ξαναπιάνεις εκεί που την άφησες, όπως ένας αθλητής χάνει τη φόρμα του αν σταματήσει να προπονείται για ένα διάστημα. Η εκπαίδευση είναι άθλημα, όχι μηχανική λειτουργία. Η εκπαίδευση απαιτεί κόπο, πειθαρχία και υπακοή, ακριβώς τα αντίθετα από αυτά που ξεφονιάζουν οι καταλήψεις.

Διασκευή κειμένου του Χ. Κ. Τσούκα, εφημ. Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 11-11-2007

ΕΠΕΡΗΤΙΚΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Ω, είναι ωραία στην κατάληψη!
ΟΚ, το ξέρουμε. Μια κατάληψη δεν σώζει την κατάσταση στην παιδεία. Τουλάχιστον όμως, κάνει την καρδιά των μαθητών να χτυπάει πιο γρήγορα. Πόσο συχνά γίνεται αυτό μες στο σχολείο;

Δεκέμβρης 2005, Τρίτη και 13, ώρα 4.30 το πρωί: Είκοσι μαθητές από το δύο Λύκεια της Αθήνας φτάνουν κάπως νωρίς στο σχολείο τους. Πηδάνε τα κάγκελα και μέσα σε μισή ώρα τα παιδιά έχουν σπάσει τα παλιά λουκέτα, έχουν βάλει καινούρια κι έχουν μπλοκάρει όλες τις εισόδους με θρανία. Κρεμάνε κι ένα πανό με το κεντρικό τους σύνθημα: «Δεν είναι τα βιβλία, δεν είναι οι βαθμοί, εκείνο που μας λείπει είναι η ζωή». Κατά τις 8 το πρωί τα είκοσι παιδιά που είναι μέσα αρχίζουν να μοιράζουν φυλλάδια με τα αιτήματά τους και σε λίγο άρχισαν να πηδάνε τα κάγκελα και άλλα παιδιά και μαζεύονται γύρω στα τριακόσια.

Τα βασικά αιτήματα της κατάληψης είναι δύο: Ένα γενικό, να αλλάξει το απάνθρωπο εκπαιδευτικό σύστημα και ένα ειδικό, να φτιαχτεί το κτίριο-ερείπιο: μπάζα παρατημένα στο προαύλιο εδώ και δύο χρόνια, εφτά βρώμικες τουαλέτες για πεντακόσια παιδιά, αίθουσες χωρίς θέρμανση, ταβάνια που όταν βρέχει στάζουν. Το σχολείο μπαίνει σε φυσιολογικούς ρυθμούς κατάληψης: ταβλάκι, μουσική, κουβεντούλα γύρω απ' τη φωτιά που έχουν ανάψει τα παιδιά. Οι πιο νεκρές ώρες είναι το απόγευμα 5 με 9. Ελάχιστα παιδιά μένουν μέσα. Τα περισσότερα φεύγουν για να πάνε... φροντιστήριο! Το βράδυ ξενύχτι, άλλοι κοιμούνται στις τάξεις σε sleeping bag και άλλοι περιφρουρούν...

Παρασκευή πρωί, μετά από τρεις μέρες κατάληψης, τα παιδιά αποσπών τη δέσμευση του Δημάρχου για επίσκεψη 10 από τις 22 αίθουσες. Οι περισσότεροι πιστεύουν ότι πρέπει να σταματήσει η κατάληψη «γιατί αλλιώς θα μας κατηγορήσουν ότι το μόνο που θέλουμε είναι να χάσουμε μάθημα». Αποχωρούν ένας-ένας πηδώντας τα κάγκελα. «Ο τελευταίος ν' ανοίξει την πόρτα!».

Διασκευασμένο άρθρο από το σχολικό περιοδικό "schooligans"
www.theschooligans.gr/.../index.php?... - 07.12.07

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΛΟΓΟΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- A1. Με ποιο βασικό επιχείρημα ο συγγραφέας του 1^{ου} κειμένου στηρίζει τη θέση του εναντίον των καταλήψεων στα σχολεία; Σε ποιο χωρίο του 2^{ου} κειμένου αντιπαρατίθενται οι μαθητές στη θέση αυτή;
- (10 μονάδες)
- A2. Σύμφωνα με το 2^ο κείμενο, τα αιτήματα της κατάληψης είναι δύο, ένα γενικό και ένα ειδικό. Με ποιο κριτήριο γίνεται αυτή η διάκριση;
- (10 μονάδες)

B1. Να συγκρίνεις τα δύο κείμενα ως προς τη γλώσσα και το ύφος. Να δικαιολογήσεις τις γλωσσικές και υφολογικές αυτές επιλογές λαμβάνοντας υπόψη το κοινό στο οποίο απευθύνονται και το σκοπό της συγγραφής τους.

(10 μονάδες)

B2. Ποιο από τα δυο κείμενα είναι αφηγηματικό; Να αιτιολογήσεις την απάντησή σας.

(10 μονάδες)

Γ1. Υπόθεσε ότι διάβασες το δεύτερο κείμενο σε κάποια περιήγησή σου στο διαδίκτυο. Μετά την ανάγνωσή του, αποφασίζεις να γράψεις ένα άρθρο (400 λέξεων) για τη σχολική σου εφημερίδα, αναλύοντας το σύνθημα: *«Δεν είναι τα βιβλία, δεν είναι οι βαθμοί, εκείνο που μας λείπει είναι η ζωή»*.

(60 μονάδες)

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ

ΛΟΓΟΣ

Επιμέλεια: Γρηγοράκης Σωτήρης, Πανούση Ανγή

Το κριτήριο αξιολόγησης θα δημοσιευτεί στο νέο βιβλίο των εκδόσεων Πατάκη «Νεοελληνική Γλώσσα» Α΄ Γενικού Λυκείου, Κριτήρια αξιολόγησης